

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Dispvatio XCII. De Confeßione Sacramentali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

DISPUTATIO NONAGESIMA SECUNDA.

De Confessione Sacramentali.

PRÆCIPVAM difficultatem circa Confessionem discussimus
suprà cum de formâ absolutionis, nempe utrum possit quis con-
fiteri Sacerdoti absenti: reliqua itaque hic subjiciemus.

SECTIO PRIMA.

Quomodo, & quo jure necessaria
sit Confessio?

I. Certum est aliquam confessionem esse de essentiâ sacramenti penitentia.

INPRIMIS notandum confessionem aliquam ita esse de essentiâ Sacramenti Penitentia, ut sine eâ omnino consistere non possit, quicquid opinentur Recentiores aliqui, qui dicunt in extremâ necessitate, quando quis subito destituitur sensibus, ita ut nullum signum externum dare possit, quo Confessionem petat; hunc inquam dicunt, modo interius de peccatis verè doleat, validè absolvi posse. Sed contra est, quia hoc Sacramentum institutum est instar iudicii, in quo ita necessaria est aliqua accusatio ut sine ea nullum esse possit iudicium: unde in nullo casu necessitatis potest dari hoc Sacramentum sine Confessione, cum hæc sit pars illius intrinsicè constitutiva, alioqui dicere quis posset Baptismum similiter in casu necessitatis sine aquâ in vino aut lacte dari posse.

II. Moribundus, si nullum det, aut dederit signum doloris, non potest absolvi.

Quare nullo modo probandus est mos, quem, ut refert Præpositus dubio quinto usurpant nonnulli, qui ipso facto quod quis in Ecclesiâ vixerit, si subito destituitur sensibus, ita ut nullum doloris signum edere possit, eum tamen absolvent. Nec valet exemplum ductum ab Extremâ unctione, quæ nullo doloris signo edito solet moribundis administrari; ad hoc enim Sacramentum sufficit consensus internus, quem quisque vivens in Ecclesiâ habere præsumitur, nisi constet contrarium; nullus enim est, qui non optet media ad peccatorum remissionem ab Ecclesiâ usurpata sibi adhiberi: at verò ad Sacramentum Penitentia confessio requiritur, & consequenter signum aliquod externum, quo quis se coram Sacerdote tanquam Judicis accuset, quod non facit ipso facto quod in Ecclesiâ vivat, cum multi sine ullo peccatorum dolore vitam transigant, Confessio autem debet esse dolorosa accusatio, ut in superioribus dictum est.

III. Hæc opinio non obstat

Nec obstat quod docet Sanctus Augustinus libro de Adulterinis conjugis capite ultimo;

ibi enim comparat penitentem cum Catechumeno, & ait sicut Catechumeno, si subito destituitur sensibus administrari debet Baptismatis Sacramentum, ita & penitenti Sacramentum Penitentia: unde sicut Catechumeni, ipso facto quod essent Catechumeni petebant Baptismum, & nisi aliquo modo eum petissent, baptizari non poterant, ita nec penitens nisi aliquo modo confessionem, aut absolutionem petisset, absolvi. Probabile etiam est, Sanctum Augustinum illic loqui de publicè penitentibus, qui vel diu agebant penitentiam antequam absolventur, vel saltem initio Quadragesimæ peccata illa publicè recitabantur, & imponebantur Penitentia, & circa finem Quadragesimæ dabatur absolutio.

Notandum secundò ex Disputatione primâ de Penitentia, sectione secundâ, Sacramentum Penitentia, & consequenter confessionem esse ad salutem necessariam necessitate mediæ, ita ut sine eo vel in re vel voto nemo post Baptismum lapsus in peccatum grave, salutem consequi possit.

Difficultas ergo præsens est, utrum confessio omnium peccatorum mortalium sit necessaria jure divino. Hac in re, ut supra vidimus, Montanistæ & Novatiani negabant omnem hujusmodi obligationem, utpote qui potestatem omnem peccata remittendi ab Ecclesiâ tollebant. His consentiunt Novatores nostri, qui licet inter se nec in hoc, nec ullo fere alio puncto planè idem sentiant, in eo tamen conveniunt, quòd Ecclesiam impugnent.

Conclusio vera & Catholica est, quam definit Concilium Tridentinum sessione decima-quarta, capite quinto, & canone septimo, lapsos post Baptismum in peccata mortalia teneri jure divino ea omnia Sacerdoti confiteri, ut eorum remissionem obtineant. Hoc obiter probatum est supra, Disputatione illâ primâ, sectione secundâ, cum in re fortè idem sit ac Sacramentum Penitentia esse necessarium necessitate mediæ, unde cum Christus per illa verba: *Quorum remisit peccata, &c.* crexerit tribunal, ante quod, ut ait Concilium Tridentinum sessione decima-quarta, capite secundo, sisti tanquam reos voluit omnes eos qui post Baptismum in crimen lapsi sunt, necessariò

comparatio illa S. Augustini de Catechumeno respicit Baptismi, & fideli respicit Sacramenti Penitentia.

IV. Confessio est necessaria ad salutem necessitate mediæ, post Baptismum in peccatum grave lapsis omnium mortalium necessaria jure divino.

VI. Veritas sacramenti Catholici est, peccata omnia mortalia post Baptismum commissa, esse jure divino confitenda.

necessario debent pro peccatorum remissione huc accedere, præsertim cum, ut ibidem diximus, alioqui frustra concessa Sacerdotibus fuisset potestas peccata judicialiter retinendi.

VII.
Christum veram potestatem remittendi & retinendi peccata Apostolis concessisse, est indubitatum.
Probationem hujus conclusionis latè profequuntur Coninck disput. quinta de Pœnitentiâ, dub. primo, Bellarminus libro tertio de Pœnitentiâ, Suarez hic, disp. decima-septima, sect. secunda, Vasquez, Valentia cum aliis. Et primò, quicquid obloquantur hæretici, certum est Christum veram potestatem remittendi & retinendi peccata commississe Apostolis, quos Judices hinc in parte constituit: sicut enim ex Evangelio colligimus Christum verè peccata nonnullis remisisse, quia dixit iis remitti eorum peccata, ita cum dixerit Discipulis: *Quorum remisistis peccata, &c.* veram etiam potestatem eis dedit peccata similiter remittendi: cum ergò prudenter hoc munus obire non possint, nisi cognitâ causâ, & statu Pœnitentis, debet ipse peccata sua per confessionem Sacerdoti aperire.

VIII.
Deinde quoad remissionem peccatorum Patres Sacramentum Pœnitentiæ comparant cum Baptismo.
Secundò Sancti Patres Pœnitentiæ comparant cum Baptismo, dicuntque, sicut hic vel re vel voto susceptus necessarius est ad salutem, & eorum peccatorum remissionem, quæ ante Baptismum commissæ sunt, ita & necessarium est Sacramentum Pœnitentiæ, & consequenter confessio, quæ est pars essentialis hujus Sacramenti, seu judicii ad illorum peccatorum remissionem consequendam, quæ commissæ sunt post Baptismum.

IX.
Confessionem Sacramentalem in usu fuisse in primitivâ Ecclesiâ variè ostenditur.
Quod verò in primitivâ Ecclesiâ Sacramentum Pœnitentiæ, & consequenter confessio in usu fuerit, probatur tum ex illo Jacobi quinto: *Confitemini alterutrum peccata vestra;* & Joannis primæ capite primo: *Si confiteamur peccata nostra, fidelis est & justus, ut remittat nobis peccata nostra.* Tandem hoc idem probat id quod refertur Actuum decimo-nono, versu decimo-octavo, ubi dicitur viso eventu illo, quo Judæi aliqui ob æmulationem miraculorum à Sancto Paulo in curatione morborum & demonum ejectione factorum, tentantes dæmonia in Christi nomine ejicere, ab iis vulnerabantur, multi credentium timore percussi veniebant, inquit Scriptura confitentes & annunciantes actus suos, seu ut habet lectio Syriaca, offensas suas, & in satisfactionem multi eorum qui fuerant curiosa sectati, libros suos combusserunt, quæ nisi de confessione intelligi commodè non possunt; hoc etiam ex Sancto Cypriano, Tertulliano, Origene, Divo Hilario, Chryso-stomo, Ambrosio, Augustino, & aliis Patribus fusè probat Coninck disp. quinta, dub. primo, Bellarminus, & alii citati.

X.
Obicitur factum Nestarii, qui confessionem ex sua Ecclesiâ videtur sustulisse.
Sed obijciunt hæretici factum Nestarii Archiepiscopi Constantinopolitani, qui videtur confessionem ex Ecclesiâ suâ sustulisse, quod postea in illius imitationem multæ fecerunt Ecclesiæ Orientales, & hac in parte prædecessoris vestigia secutus videtur Sanctus Chryso-stomus, & confessionem similiter impugnasse. De hac historiâ latè Auctores citati, & præter alios Vasquez hic, quæst. nonagesima, artic. primo, dub. tertio, ubi ex professo rem hanc examinat.

XI.
Resp. Nestarium publicam tantum confessionem sustulisse.
Ex iis ergo, quæ ex historicis de hoc facto colligi possunt, dicimus Nestarium non quamcumque confessionem sustulisse, sed solum publicam, seu publicam delictorum recitationem, quæ in Ecclesiâ tunc temporis coram populo fiebat, & pœnitentiâ similiter publica orationum & jejuniorum ibidem persolvendorum impone-

batur, idque occasione hæresis Novati, qui lapsus post Baptismum in peccatum ad mortem, seu hæresis, ut multi explicant, absolutionem negandam esse dicebat. Cum ergo occasione Matronæ cujusdam, quæ in Ecclesiâ publicam hujusmodi pœnitentiâ agebat, scandalum contigisset, & tumultus ortus fuisset in populo, Nestarius publicam hujusmodi confessionem, & pœnitentiâ sustulit, quem hac in parte alia Ecclesiæ Orientis secuta sunt, imò ipse S. Chryso-stomus circa hoc Nestarii factum nihil immutandum censuit.

Unde licet Dominicus Soto & Cano censendant tunc Sanctum Chryso-stomum dissimulandum putasse, ut omnino pro tempore auferretur omnis confessio, hoc tamen dici non potest, tum quia illud factum non arguit plus quàm ablationem confessionis publicæ, tum quia Sanctus Chryso-stomus foret sibi contrarius, cum alibi sæpè confessionem Sacerdoti faciendam esse doceat; sic enim libro secundo de Sacerdotio ait: *Multâ quidem arte opus est ut qui laborant Christiani, ultro sibi persuadeant Sacerdotum curationi sese submittere oportere;* & Homiliâ tertiâ in Genesim: *Quia, inquit, in magnam hanc hebdomadam pervenimus, Dei gratia nunc maxime & jejuniis cursus intendendus, & magis continuande sunt preces, faciendæque diligens & pura peccatorum confessio.*

Quod verò Nestarius non omnino abrogavit omnem confessionem constat, cum Nicephorus referat multos postea solitos adhuc fuisse peccata confiteri, & absolutionem ab iis accipere. Unde quando Sanctus Chryso-stomus subinde dicit non opus esse confiteri peccata hominibus, sed Toli Deo, intelligendus est juxta hoc factum Nestarii, nempe, non esse opus publicè & coram testibus peccata aperire, sed privatim & secretò soli Deo per sacerdotem, Dei vicarium.

Sicut ergo Sacramentum Pœnitentiæ est ad salutem necessarium, ita & confessio pars illius essentialis: hæc tamen licet in Concilio Florentino vocetur *oris confessio*, ut distinguatur a confessione cordis, quam solam dicebat Wiclef sufficere, unde per os hoc loco intelligit Concilium quodecumque instrumentum quo animi sensum exterius exprimimus, ut bene Coninck disp. sextâ, dubio primo, num. secundo; hæc inquam non necessario fieri debet voce, cum & muti confiteri possint, & moribundi, voce destituti, ut ex Concilio Arausiano constat & Carthaginensi tertio, per se tamen loquendo confessio fieri debet voce, ut cum Sancto Thoma docent communiter Theologi, cum hæc sit communis praxis Ecclesiæ in re gravi, nempe usu Sacramentorum, & consequenter obligare videatur, tum quia hic est aptissimus ad finem confessionis obtinendum modus.

Graves tamen Auctores docent non esse tantam hanc obligationem, ut aliquando contrarium fieri non possit, non solum ubi simpliciter quis loqui nequit, tunc enim nullum est dubium, sed etiam ubi magna est difficultas. Unde Suarez disput. vigesima-prima, sect. tertia, num. tertio, ait ratione levitatis materię fieri culpam levem, ut si quis non totam confessionem, sed unius vel alterius peccati scripturâ, aut aliis signis faceret: imò addit ibidem Suarez, & tenere videtur Valentia hic, quæst. undecima, puncto primò, & Coninck disp. sextâ, dub. primo, num. tertio, videturque etiam mens Scoti, Cani, Soti & aliorum, quando rationalis subest causa, nullum omnino

XII.

Male affirmant aliqui S. Chryso-stomum omnem omnino confessionem ad tempus sustulisse.

XIII.

Ostenditur Nestarium omnem confessionem non abrogasse.

XIV.

Quare in Concilio Florentino vocetur oris confessio.

XV.

Hæc tamen obligatio non est tantæ, ut fieri nequeat contrarium.

omnino esse peccatum, per alia signa præter quam voce confiteri: unde ratione magnæ vecundia, aut gravis alicujus difficultatis posset, inquit, confessio scripto Sacerdoti præfenti fieri, vel etiam nutibus, præsertim si Sacerdos interrogando suppleat; tunc enim per illa signa perfectè cognosci poterunt circumstantiæ peccati, quantum ad rectam Sacramenti administrationem requiritur.

SECTIO SECUNDA.

De circumstantiis quibusdam Confessionis.

I. *Utrum confessio sit secreta, non est de necessitate Sacramenti.*

QUÆRES primò: Utrum confessio esse debeat secreta? Ex dictis constat hoc non esse de necessitate Sacramenti, cum olim publicè multi confiterentur, & postea Sacramentalem absolutionem reciperent. Ratio est, quia publica confessio potest esse vera accusatio. Unde Concilium Tridentinum sessione decima-quarta, capite quinto, sine, ait à Christo vetitum non esse, quo minùs quis delicta sua publicè confiteri possit, ubi sermo est de Confessione Sacramentali.

II. *Non videtur quis ad publicam confessionem generatim cogi posse.*

Licet autem possit quis confiteri publicè, non tamen videtur posse ad hoc ab Ecclesiâ, saltem generatim cogi, cum sit res per se difficillima, & vix potest esse valdè necessaria, aut utilis, quam in rem addit Concilium Tridentinum loco proximè citato publicam peccatorum confessionem nec esse divino præcepto mandatum, nec satis consultè humanâ aliquâ lege præcipi posse. In aliquo tamen fortè casu, ut quando delictum est omnino publicum, & scandalosum, inungi hoc posset, cum nihil damni confitenti inde accideret, imo plurimum ad honorem recuperandum conduceret, & aliorum satisfactionem.

III. *Nemo aut per interpretem, aut per literas confiteri tenetur.*

Nemo autem, non solum in Paschate, sed ne quidem in articulo mortis tenetur, aut per literas absenti Sacerdoti datas, aut per interpretem confiteri, ut docet Vasquez quæst. 9. art. primo, dub. tertio, Valentia quæst. 11. puncto primo, & insinuare videtur Layman tract. sexto, capite sexto, num. quinto. Dicunt tamen hi Auctores, si quis in articulo mortis dubitet de verâ contritione, teneri etiam per interpretem confiteri; in hoc enim casu, inquit, tenetur cum famæ jacturâ æternæ salutis prospicere.

IV. *An mendacium in confessione de rebus ad confessionem spectantibus dictum, sit mortale.*

Quæres secundo: Utrum omne mendacium in confessione sit peccatum mortale? Scimus est de iis rebus, quæ ad confessionem spectant, si enim quis in confessione mendacium aliquod dicat de rebus ad confessionem non spectantibus, erit mortale vel veniale secundum materiæ gravitatem. Cæteran universim affirmare videtur omne mendacium in confessione circa res ad confessionem spectantes dictum, esse mortale.

V. *Mendacium quod irritum reddit Sacramentum, semper est mortale.*

Dicendum, si mendacium in confessione dictum sit ejusmodi, ut reddat Sacramentum irritum, esse peccatum mortale, ut si quis neget se commisisse peccatum mortale, quod tamen commisit, & confiteri tenetur; tunc enim si peccaret mortaliter illud retinendo, à fortiori negando. Idem est si quis confiteatur sola duo vel tria venialia quæ non fecit: negare autem se commisisse tale peccatum veniale, modò sufficientem afferat materiam, non est mortale, sicut nec

(de quo præcipuè hic procedit difficultas) accusare se in confessione de aliquo veniali quod non commisit, ut communiter docent Theologi.

Dices primò: Accusare se in confessione de aliquo mortali, quod non commisit, est mortale, ergo & de aliquo veniali. Negatur consequentia: Confitendo enim mortale non commissum decipit Confessarium in re gravi, & necessariâ ad sententiam rectè in hoc judicio ferendam.

Dices secundo: Saltem forma redditur ex parte falsa, cum significet absolvi hominem illum ab omnibus peccatis tunc in confessione dictis. Negatur antecedens: Sensus enim verborum juxta supra dicta solum est, Ego quantum est ex me te absolvo, hoc autem cum veritate stare potest, licet unum vel alterum veniale confiteatur quis, de quo non doleat, vel etiam quod non commisit, modò aliquaverè, & cum debito dolore confiteatur, & sufficientem materiam præbeat Sacramento.

Et eodem modo solvitur id quod objici solet, nempe esse mortale peccatum inter varias hostias triticeas unam hordeaceam consecrationi subijcere: verba enim consecrationis sunt absoluta non conditionata, quod tamen in verbis, quæ in judicio aut donationibus usurpantur, familiare est. Deinde esset periculum per se loquendo ne sumeretur sola illa hostia per modum Sacramenti. Tertio constituit una hostia juxta probabilem sententiam unum per se Sacramentum, saltem physicè loquendo, & consequenter integrum Sacramentum redderetur irritum, sicut si Episcopus verba ordinationis in Sacerdotem supra multos simul pronunciat, quorum unus non esset baptizatus, aut femina, peccaret mortaliter, sicut & faceret persona illa, si se in his circumstantiis ordinandam substitueret, quia nimirum, cum singulis detur diversum Sacramentum, integrum Sacramentum redderetur irritum, at vetò absolutio ab omnibus peccatis, quæ in unâ confessione subjiciuntur clavibus, constituit unicum tantum Sacramentum, sicut & eorum confessio aut dolor. Quemadmodum ergo unum peccatum veniale sine dolore debito aut etiam cum complacentiâ illius, ut docet Coninck disp. sextâ, dub. tertio, num. decimo, inter alia clavibus subijcere non est mortale, modò absit contemptus, sicut nec aliud peccatum veniale in confessione aut alterius Sacramenti susceptione committere, ita nec illud subijcere clavibus quod non commisit.

SECTIO TERTIA.

De integritate Confessionis.

PRIMUM hac in re dubium est, utrum confessio esse debeat integra? Respondetur affirmativè, ut habetur tum in Concilio Lateranensi capite *Omnia utriusque sexus*, tum Tridentino sessione decimâ quartâ, cap. quinto, ubi docet debere homines omnia mortalia peccata, quorum post diligentem sui discussionem conscientiam habent, in confessione recensere: diligens autem discussio censetur, quæ mediocri adhibitâ diligentia fit, præsertim si speret fore ut interrogationibus à Confessario factis, & ulterioris examinis vicem suppleantibus rectè confiteatur.

VI. *Quamvis accusare se falso de aliquo mortali sit mortale, non tamen de veniali.*

VII. *Negat peccatum veniale quod quis confiteatur, quod tamen non fecit, reddit formam ex parte falsam.*

VIII. *Quemvis sit mortale unâ hostiam hordeaceam inter alias triticeas consecrationi subijcere, non tamen solum peccatum veniale inter vera confiteatur.*

I. *Confessio esse debet integra.*

Dubitatur

II. *Dicunt aliqui, integritatem confessionis esse de essentia huius Sacramenti.*

Dubitarur secundò: Utrum integritas confessionis sit de essentia Sacramenti Pœnitentiæ. Suarez disp. 22. & alii absolute affirmant, integritatem, saltem formalem, id est eorum peccatorum, quæ hîc & nunc tanquam necessariò constitenda menti occurrunt, esse de essentia huius Sacramenti. Alii e contra asserunt, etiam illam integritatem non esse de essentia Pœnitentiæ.

III. *In re forid utraque sententia convenit. Et si duntaxat est de nomine.*

Lis inter has sententias fortè est de modo loquendi; si enim integritas plena sit de essentia huius Sacramenti, ergo nullo unquam in casu posset constitui Sacramentum Pœnitentiæ validum sine confessione omnino integrâ, atque adeo sicut in extremâ necessitate non sufficit aqua rosacea aut alia non naturalis ad Baptismum, quantumvis bonâ fide putetur naturalis, & sine culpâ, aut ex ignorantia adhibeatur, ita nec unquam confessio non integra ad constitutionem huius Sacramenti sufficeret, quantumcumque ignorantia, oblitio, aut bona fides intercedat, sicut nec sufficit, si quis ex inadvertentiâ, aut aliâ de causâ accedat sine dolore debito, aut non baptizatus, vel ad eum, qui verè non est Sacerdos, non habet jurisdictionem, &c. Indirectè tamen integritas confessionis est de essentia Sacramenti Pœnitentiæ: cum enim præcipiatur à Deo, ipso facto quòd quis eam scienter omittit, peccat, sicque auferitur alia pars Sacramenti, videlicet dolor.

IV. *Suarez, quidam ab integrâ peccatorum confessione excuset.*

Dubitarur tertio: Quid ab integrâ peccatorum confessione excuset? Latè hac de re Suarez disp. 23. per totam, Vasquez quæst. 91. art. secundo, dub. secundo, Coninck disp. 17. dub. nono, Tannerus quæst. 7. Layman lib. quinto, tract. sexto, cap. octavo, & alii passim. Breviter dico, ea quæ ab integritate excusant, contingere posse, vel ex parte pœnitentis, vel Confessarii: ex parte pœnitentis, ut si post unum vel alterum peccatum dictum, subito obmutescat, & omni sensu destituatur, sitque periculum ne moriatur ante absolutionem, si timeat ne Confessarius violet sigillum confessionis: quando non potest confiteri nisi alius audiat, de quo supra: quando probabiliter timet ne Confessarius grave scandalum ex peccati alicujus confessione patiat, & ne ipse pœnitens grave damnum ex simili peccati confessione percipiat, & alia huiusmodi, quæ reducuntur ad impotentiam physicam vel moralem.

V. *Quam confessionem integram ex audent ex parte Confessarii.*

Ex parte etiam Confessarii, quando nimirum omnes per tempus audire non licet, ut imminente naufragio: Secundò cum morbo aliquo contagioso laborantes adit, estque periculum ratione angustiarum loci, ne à pœnitente, si diutius maneat, inficiatur: Tertio si morbus ipsi Confessario subito obveniat; in his enim casibus poterit uno vel altero peccato audito absolutionem statim dare, non auditis reliquis. Ratio est, quia confessio est præceptum morale positivum, quod vel cum morali impossibilitate, vel cum gravi damno non obligat. In his tamen casibus, si postea pœnitens potuerit alia commodè confiteri, ad hoc tenetur.

VI. *Virum ad integritatem confessionis servandam revelari possit complex.*

Dubitarur quartò: An ad servandam integritatem confessionis revelari possit complex? Quæstio procedit, posito quòd facile Confessarium adire quis nequeat, cui non sit notus complex; si enim facile id possit, debet, ut communis habet sententia, secus si facile non possit, ut tenet Suarez disp. 34. sect. secundâ, num. decimo tertio, & Layman tract. sexto, cap. octavo, num. duodecimo. Deinde quærimus præ-

cisè ob rationem infamationis, quæ provenit complici, ex eo quòd peccatum ejus occultum alteri in confessione aperiatur; si enim grave aliquod damnum ex eâ revelatione complici obventurum timeretur, non esset detegendum illius peccatum, cum ut supra diximus, illa iusta causa sit, non semper detegendi peccatum proprium.

Dicunt ergo aliqui, casu quo quis non potest confiteri peccatum aliquod, quin complicem detegat, nec teneri nec posse eum tunc integrè confiteri, sed si urgeat confitendi necessitas, debere peccatum illud in confessione reticere: ita multi quos citat Suarez disp. 34. sect. 2. num. secundo, tenet etiam Navarrus cap. septimo, num. tertio, & Præpositus quæst. quintâ, dub. sexto.

VII.

Nonnullorum opinio est, potius non esse integrè confitendum, quam complicem detegendum.

Dicendum tamen, in eo casu non solum posse pœnitentem ad suum peccatum integrè confitendum revelare complicem, sed etiam teneri: ita Suarez citatus, & communis sententia. Secunda pars fundatur in primâ; si enim id facere possit, integritas confessionis hoc exigit, præsertim cum hoc modo liberet se à gravi onere, quòd semper incumbit, peccatum illud confitendi.

VIII.

Communis tamen sententia affirmat, in hac casu non solum posse aliquem, sed etiam teneri, ad integritatem suæ confessionis detegere complicem.

Prima itaque pars, quòd scilicet possit quis complicem in hoc casu detegere, probatur, nam varii sunt casus, in quibus licet peccatum proximum famæ ejus detrimento detegere; ergo ad servandam integritatem confessionis, & alia comoda, quæ inde proveniunt, cur id non licebit, præsertim cum hæc detectio sit tam secreta, ut non censeatur adeo gravis infamia. Deinde cum Deus præcipiat confessionem integram peccati, videtur ut dominus famæ proximi hac in parte dispensasse, quando nullum aliud sequitur inconveniens, nisi merè hæc notitia intrinseca confessioni, sicut hæc sola infamia nunquam excusat ipsum pœnitentem à detectione proprii peccati, etiam gravissimi, cum tamen lege naturali teneatur se non infamare, sicut nec infamare proximum.

IX.

Varii sunt casus, in quibus peccati proximi licitum est detegere, ergo & hic.

Præterea ipso facto quòd alius faciat se sponte complicem & circumstantiam talis peccati, censetur jus suum quoad hoc amittere quantum ad integram illius confessionem, cum sciat alterum, nisi se detecto, hoc confiteri non posse. Unde ut benè declarat Suarez numero sexto, licet præceptum positivum derogare nequeat præcepto naturali, potest tamen ratione alicujus præcepti positivi tolli præceptum naturale, & circumstantiæ ita mutari, ut quod antea, & in sensu diviso positivi præcepti foret contra legem naturalem, & peccatum, jam non sit, sed actio non mala, quòd variis exemplis ibi ostendit ut de adjudicato ad moriendum fame, & cibos clanculum sibi oblatos recusante, &c.

X.

Alter constituendo se complicem, amittit hac in re famam quoad causam confessionem alterius.

Adde, licet non absoluta necessitas urgeat, sed solum quod per longum tempus esset intermitenda utilis susceptio Sacramenti, posse hominem confiteri revelando complicem; hic enim solum est materialis infamia proximi, quam cum tanto detrimento proprio non tenetur quis vitare. Quando autem non potest quis, vel ob hanc vel aliam causam integrè confiteri, non potest pro libito, & nulla urgente necessitate confiteri dimidiatè, sed debet confessionem differre. Si quis verò in casibus supra positis, nempe quando non potest sine scandalo aut gravi detrimento vel suo vel alieno peccatum aliquod confiteri, & urgeat necessitas aut præceptum, si habeat alia mortalia debet ea confiteri, sin verò præter illud mortale,

XI.

Et etiam hoc licitè fiat, non requiritur absolutura necessitate.

mortale, sola habeat venialia non tenetur ea confiteri nisi fortasse accessurus ad sacram Communionem dubitet utrum habeat contritionem, quod etiam dicendum de articulo mortis.

XII. In qd si casum iteranda sit confessio.

Dubatur quintò, quando iteranda sit confessio. Dico quodcumque Sacramentum fuit irritum, undecumque proveniat, ex parte autem integritatis tunc provenit quodcumque quis scienter peccatum aliquod mortale in Confessione reticet, sine legitimâ causâ; hæc enim à Concilio Florentino & Tridentino assignatur pro materiâ necessariâ Sacramenti Pœnitentiæ. Unde addit Concilium Tridentinum sessione decima-quarta, capite quinto, eos qui in Confessione Sacramentali aliquid scienter retinent nihil Divinæ Bonitati per Sacerdotem remittendum proponere.

XIII. Quid si confessio prius invalida fiat iterum eidem Sacerdoti.

Casu autem quo confessio fuit invalida, si fiat eidem Sacerdoti memori adhuc illorum peccatorum, sufficit uno verbo ea iterum repetere dicendo, accuso me de iis omnibus, quæ alias confessus sum: imo sufficit si Confessarius generatim meminerit status pœnitentis. Addunt aliqui, licet ne status quidem pœnitentis recorderetur Confessarius, adhuc non teneti pœnitentem peccata repetere, præsertim si defectus fuerit non ex parte ipsius, sed Sacerdotis, ut si formam sine intentione debitâ, aut non integrè protulerit. Quod si confessio postea alteri fiat, debent omnia peccata quoad numerum & speciem repeti, ac si nunquam ea fuisset confessus, idque ex quocumque capite contingat Sacramentum fieri irritum.

XIV. Quando quis semel validè est confessus, non tenetur per se loquendo iterum illa iterum confiteri.

Si autem quis validè sit confessus, nunquam, per se loquendo tenetur peccata illa iterum in confessione aperire. Dixi per se loquendo, nam per accidens teneri potest, ut si circumstantiam aliquam notabiliter aggravantem in confessione per oblivionem omisisset; tunc enim debet peccatum illud denuo confiteri simul cum illâ circumstantia. Idem etiam est quando quis integrè confitetur, & absolvitur à casibus reservatis cum obligatione reservata iterum confitendi.

SECTIO QUARTA.

Vtrum explicanda in Confessione sint species, circumstantia, & numerus peccatorum.

I. In actibus duplex reperitur species, physica & moralis.

NOTANDUM duplicem esse speciem in actibus, physicam, & moralem: exempli gratia occidere clericum & laicum est actus ejusdem speciei physicae, sicut & comedere carnes feriâ quintâ & sextâ, & tamen in specie morali magna est differentia: è contra hominem interficere gladio aut scilopeto, divinare per aquam aut ignem, sunt actiones specie physica distinctæ, non tamen morali.

II. Circumstantia specie morali differentes in confessione sunt aperienda.

Dicendum itaque, quoad species peccatorum, omnes illas quæ specie morali differunt, esse apertè in confessione explicandas. Hoc definitum est in Concilio Tridentino sessione decima-quarta, capite quinto, ubi docet omnes circumstantias mutantis speciem peccati debere in confessione aperiiri, & hoc ad confessionis integritatem spectare. Ratio est, quia peinde est novam hujusmodi circumstantiam mutantem speciem peccati adjungere, ac alium actum cum illâ solâ ma-

teriâ, si fieri posset committere. Unde quando Caietanus dicit, non necessariò aperiendas esse omnes species, intelligi potest, vel de specie physica, vel de iis circumstantiis, quæ licet aliquam differentiam, etiam in specie morali faciant, non tamen tantam, ut notabiliter mutantur iudicium viri prudentis.

Hoc tamen intelligendum est de novâ specie, quæ sit peccatum mortale; si enim circumstantia, quæ additur actui, qui est peccatum mortale, adjiciat novam speciem, non tamen mortalem, dicunt non esse necessariam circumstantiam illam in confessione aperire: ut si quis hominem occidat ob vanam gloriam. Quando autem circumstantia variet speciem actus, non potest generalis regula assignari. Univerfim dici potest tunc contingere, quando est contra aliquam aliam virtutem, ut ablatio rei sacræ est simul furtum & sacrilegium, vel etiam quando intra eandem speciem latè sumptam notabiliter facit actum differre in ordine ad difformitatem cum rectâ ratione, sicut injuria in famâ, vitâ & bonis constituit diversum specie peccatum injuriæ.

III. Hæc tamen nova species, ut quis eam confiteri tenetur, debet esse peccatum mortale.

Quod si contingat quempiam, peccatum aliquod confiteri & oblivisci circumstantiam mutantis speciem sufficit circumstantiam illam per se postea confiteri, & non est necessariam peccatum illud postea eodem modo confiteri, ac si nunquam fuisset illud confessus si circumstantia non sit ejusmodi, ut nisi iterum dicto peccato intelligi sufficenter non possit. Quare qui juravit aut vocavit se non fururum & postea furatur, deinde oblitus voti aut juramenti confitetur se fuisse fururum, postea non teneretur confiteri se fururum esse, cum prius juramentum aut votum non furandi omisisset, sed sufficit dicere, se votum aut juramentum violasse, quia juramentum & votum videntur ejusdem rationis in quavis materiâ. At verò si quis qui commisit adulterium confiteatur, solam circumstantiam fornicationis, oblitus injuriæ, non sufficit postea dicere, se peccasse contra justitiam, cum diversissima sint peccata in materiâ injuriæ, ut contra bona, vitam, famam, & jus Matrimonii, sicque confiteri debet se adulterium commisisse eodem modo ac si peccatum illud nunquam fuisset confessus.

IV. Quid si quis peccatum aliquod confessus sit, oblitus circumstantiam mutantis speciem.

Quoad circumstantias verò notabiliter aggravantes intra eandem speciem, explicare debeant in confessione, divisi sunt Auctores. Suarez disp. vigesima-seconda, sect. tertia, Coninck disp. septima, dub. tertio, num. decimo-tertio, Tannerus & alii plures apud ipsos dicunt hujusmodi circumstantias esse necessariò confitendas, circumstantiæ autem hæc sunt, duratio, intensio actus, &c. Sanctus Thomas è contra in quarto, distinctione decima-sexta, quæstione tertia, articulo secundo, quæstuncula quinta, Navarrus, Valentia, Præpositus, & alii negant, quod videtur probabilius, tum quia Concilium Tridentinum non requirit nisi ut circumstantiæ illæ in confessione aperiuntur quæ mutant speciem, tum etiam quia communis praxis, in multis saltem hujusmodi circumstantiis est in contrarium.

V. Quid censendum de circumstantiis intra eandem speciem notabiliter aggravantibus.

Quod si Canonos aliqui, aut Sancti Patres requirant, ut hæc omnia aperiuntur, solum loquuntur de eo quod expedit ad majus bonum animatum, non quod ad Sacramentum constituendum est necessarium, quod exinde colligitur, cum aliquas circumstantias ibi ponant explicandas, quæ non notabiliter aggravant, & à nullo censentur explicatu necessaria.

VI. Quo sensu Canonos alii & Sancti Patres dicant eam in confessione aperiendam.

Si verò

VII. *Circumstantia transferens à veniali ad mortale, explicari semper debet in confessione.*

Si verò circumstantia transferat à veniali ad mortale, debet explicari; licet enim actus sint in eadem specie physicâ, constituunt tamen diversam speciem moralem, cum actus mortaliter malus reddat hominem dignum odio Dei, pœnâ eternâ, privet gratiâ, &c. De circumstantiis minuentibus minor secundum omnes requiritur sollicitudo circa earum explicationem: etsi enim possit pœnitens eas explicare, non tamen est necessarium nisi ejusmodi sint ut reddant peccatum ex mortali solum veniale, & censuram aliquam vitent, aut aliud hujusmodi.

VIII. *Circumstantia in confessione communiter explicanda sunt septem.*

Circumstantiâ communiter in confessione explicandâ sunt illæ septem, quæ hoc versu comprehenduntur:

Quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur, quomodo, quando.

Quis inquit statum personæ qui peccavit: *Quid* factum ipsum commissum, & materiam circa quam: *Ubi* & *Quando* circumstantias loci & temporis, ut si in loco sacro, vel eo tempore quo actio illa fuit ab Ecclesiâ prohibita: *Quibus auxiliis*, utrum scilicet alios ad hoc vel simile factum invitaveris, utrum pecuniam percutiendo, aut vulnus infligendo alteri abstuleris, &c. *Cur*, id est quo fine, si enim præter opus illicitum addatur ulterius malus finis, hic est in confessione explicandus, imo solus malus finis sufficit ad operationem aliâs honestam vitandum: *Quomodo*, utrum ex ignorantia & quali; utrum se defendendo alium occiderit, &c. Variâ circa has circumstantias sunt difficultates, quæ videri possunt in Coninck disp. septima, dub. quarto, & sequentibus, Suarez disp. vigesima-secunda, sect. quarta, Vasquez, Sanchez, & aliis.

IX. *Numerus peccatorum, si pœnitenti cerit cõstet, est determinandus aperiendus.*

Circa numerum peccatorum hoc universim dici potest, cum esse certò & determinatè aperiendum, ubi pœnitenti certò constat, si verò determinatè non constat, tunc considerato tempore quo in peccandi consuetudine mansit, numerus verisimilis est assignandus, ut centies plus minus, & licet postea advertat se aliquantum numerum illum excessisse, non tamen est opus amplius peccata illa confiteri, nisi excessus sit notabilis. Quòd si ob longissimam peccandi consuetudinem nullus numerus nec verisimiliter assignari potest, sufficit tempus & peccandi consuetudinem explicare, nec plus est à pœnitente exigendum, ne nimis vel augeat vel minuat numerum peccatorum.

X. *De numerica distinctione actuum internorum.*

Quoad numericam distinctionem actuum internorum, ut constituent diversâ peccata, Suarez disp. 22. sect. 5. Vasquez primâ-secundâ, disp. 75. & alii plurimi asserunt actus illos internos, qui merè consummantur interiùs, ut odium, &c. tot constituere peccata numero distincta, quoties actus illi, sive ex naturali voluntatis cessatione, seu mentis distractione, etiam ad brevissimum tempus interrumpuntur. Hæc sententia speculativè sine dubio est valdè probabilis, tum quia hi actus singuli sunt peccatum per se completum, & consequenter non constituunt unum moraliter peccatum cum aliis, tum etiam, quia ad malitiam secundi actus perinde est ac si ante illud instans nullum aliud fuisset hujusmodi peccatum commissum, ac proinde nec in se, nec in ordine ad aliquod tertium habet ullam connexionem cum præcedente, vel formaliter vel virtualiter.

XI.

Alii econtra non pauci, ut Salas, Lorca, Facundez, quos sequuntur multi ex recentiori-

bus, quoad hos actus affirmant, si brevis solum interruptio ex cessatione, distractione, &c. (non retractione; hæc enim si intercedat, vel ad brevissimum tempus, putant opinionem præcedentem esse veram) interveniat, quantumcumque metaphysicè actus distinguantur, constituere nihilominus unum tantum peccatum moraliter, cum ex eadem tentatione proveniant, unde ut constituent diversum peccatum requirunt notabilem interruptionem, & consequenter procedunt de actibus externis, quorum non physicam interruptionem, sed moralem aiunt facere distinctionem in peccatis. Quare P. Coninck disp. septimâ, dubio septimo, num. quinquagesimo primo ait hanc secundam sententiam in praxi esse veram & tutam.

Prima tamen opinio consequenter procedit de actibus externis, & docet quoties interrumpuntur, ita ut non vel in se, vel in aliquo tertio dicant subordinationem, tot esse distincta numero peccata, & sigillatim in confessione explicandâ. Imò Vasquez vult quoties intendens occidere inimicum absentem, & iter hac intentione ingressus, ex distractione, vel aliâ causâ has actiones interrumpit, ut si dormiat, ad cibum sumendum subsistat, de aliis rebus etiam obiter agat, &c. debere eum hæc omnia sigillatim in confessione aperire, quod tamen alii negant, nisi interruptio sit notabilis, & de actione ad hunc finem nullo modo subordinatâ, ita ut quasi de integro hoc negotium iterum incipere videatur.

Addit tamen Coninck dubio illo septimo, numero quinquagesimo quarto, eum qui ex unâ regione in aliam inimici interficiendi causâ proficiscitur dicere in confessione debere, se eâ intentione tot horarum, aut dierum iter conficisse: quod licet alii negent, magis tamen conformiter dicitur ad principia primæ sententiæ. Videantur Auctores citati, qui fulissimè hæc disputant, & ad particularia descendunt.

Quæres: Utrùm idem numero actus malus, qui fertur in plura objecta numero distincta, ut si eodem ictu quis duos aut tres homines occidat, contineat plures malitias, in confessione explicandas. Suarez disp. 22. sect. 5. ait in illo actu unicam tantum contineri malitiam, quod etiam multi alii affirmant. Vasquez econtra, & alii plurimi volunt tot in illo actu esse malitias distinctas, quot sunt objecta, quia non fertur actus in illa omnia per modum unius.

Sed quæstio non est magni momenti, cum utraque opinio dicat debere circumstantiam illam in confessione aperiri, & numerum objectorum plus minus in confessione explicandum: plus minus, inquam, nam qui uno actu cuperit multos aut omnes homines in tali civitate aut cœtu occidere, vel omnia peccata, quæ in tali vel tali libro describuntur committere, non teneretur in particulari inquirere, quot homines in illâ civitate aut cœtu, vel quæ & quot peccata in illo libro describantur, sed sufficit dicere se putasse plurimos ibi homines & plurima illic ac diversi generis peccata fuisse contenta.

Quæres secundo: Utrùm actus, quo quis facit opus duplici præcepto prohibito, contineat in se plures malitias. Coninck disp. septimâ, dub. sexto, Navarrus & alii nonnulli affirmant, non solum quando præcepta illa procedunt ex motivis specie diversis (tunc enim non est dubium, ut occisio clerici prohibetur & lege naturali ex motivo justitiæ, & Ecclesiastico ex motivo religionis)

Alii, si brevis tantum interruptio inter hos actus interveniat, dicunt eos constituere unum solummodo moraliter peccatum.

XII. *Prior tamen sententia actus etiam externos dicit toties constituere distincta numero peccata, quoties vel breviter interrumpuntur.*

XIII. *Quo pacto confiteri peccatum suum debeat, qui ex unâ regione in aliam migrat inimici occidendi causa.*

XIV. *Quid de actu malo censendum, qui in plura objecta fertur numero distincta.*

XV. *Omnes in hoc conveniunt, debere numerum illum objectorum in confessione aperiri.*

XVI. *Quid si opus quis faciat duplici præcepto prohibito.*

sed etiam quando præcepta sunt ejusdem planè rationis. Unde cum festum aliquod incidit in Dominicam, aut vigilia in Quadragesimam vel Quatuor tempora, si quis eo die Sacrum non audiat, aut non jejundet, dicunt esse duo peccata.

XVII. *Communiter tamen negatur in illo adu duas malitias morales reperiri.*

Communis tamen sententia docet, non esse duas malitias morales aut duo peccata in hujusmodi actu, contra duo præcepta ejusdem rationis, nec esse circumstantiam necessariam in confessione explicandam: ita Suarez disp. 22. sect. quartâ, sine: Vasquez primâ secundæ, disp. 98. & alii. Ratio est, cum namque malitiae sint planè ejusdem rationis, videntur coalescere in unum moraliter peccatum. Unde ut notat Suarez loco citato, quod actus sit contra hæc duo præcepta planè ejusdem rationis, & in ordine ad eundem finem imposita, non admodum mutant morale judicium.

XVIII. *Aliud est in materia justitia.*

Aliter res se habet in materiâ justitiæ, ut proximè dictum est de occidente duos eodem actu; ibi enim cum id quod præcipuè spectatur sit jus alterius, ipso facto quod plura jura disparata lædantur, sunt plures moraliter injuriæ, & peccata: hic verò id quod præcipuè spectatur est directio subditi in talem finem per talem actionem, cum ergo finis sit idem, elto per plura præcepta intimitur, illius violatio erit unum tantum peccatum.

SECTIO QUINTA.

Quomodo confitenda sint peccata dubia?

I. *Quinam hanc difficultatem fusc & exactè discesserint.*

DE hac re fusè Sanchez libro primo Moralium, capite decimo, Suarez hic disp. 22. sect. 9. Vasquez primâ secundæ, disp. 65. Coninck disp. 7. dub. octavo: Præpositus quest. 5. de Pœnitentiâ, dub. tertio, Layman lib. primo, tract. primo, cap. quinto, & alii apud ipsos.

II. *Status quaestions proponitur.*

Quaestio procedit de eo, qui ejusmodi rationes in utramque partem quasi æqualiter libratas habet, ut maneat quasi in æquilibrio, & omnino determinare se non possit, nec unum judicare, nec alterum, nam si rationes pro utrâque parte sint ejusmodi, ut possit se in alteram determinare, & judicare se vel non peccasse, vel id confessum esse, licet se illi opinioni probabili conformare potest, ut conveniunt omnes, licet etiam judicet probabile esse se peccasse, imo probabiliore rationes pro hac parte habeat, quam pro contrariâ.

III. *Dicunt aliqui, sic dubitantem debere peccatum illud confiteri.*

Quoad primum ergo Suarez & Sanchez citati, cum aliis multis apud ipsos putant taliter dubitantem teneri peccatum illud mortale confiteri, sive dubium sit de facto, id est, ita ut judicare nequeat, utrùm tale quid fecerit an non, sive de jure, id est posito quod sciat se fecisse, dubitet utrùm sit peccatum necne, quod etiam dicunt faciendum quando dubitat utrùm sit illud confessus.

IV. *Non pauci tamen tenent contrarium.*

Contrarium tamen cum Coninck, Præposito, Laymano citatis, & aliis, quos ipsi afferunt, multis videtur probabilius, nempe eum, qui vel dubitat utrùm tale quid fecerit, vel utrùm mortale peccatum sit, non teneri illud confiteri. Probant primò: In dubiis enim inquirunt melior est conditio possidentis, à quâ possessione rationabiliter dejecti non potest, saltem donec

probabiliter suadet eum possessionem amisisse, quod in omni materiâ, inquit, videtur verum, etiam juxta multos ex adversariis, id namque expressè docent Suarez & Sanchez, ne scilicet homo ad onus certum damnetur ob causam omnino incertam, quod probat nullam esse obligationem peccatum illud confitendi, etiam ut dubium, cum vel hoc grave onus sit, & homo ob rem incertam dejecteretur à possessione suæ libertatis, & ab immunitate obligationis ad confitendum, sicut etiam dici solet de dubio voti.

Secundò probant, Concilium quippe Tridentinum sessione decimâ quartâ, cap. quinto, tradens doctrinam de Sacramento Pœnitentiæ ait, illa sola peccata mortalia necessariò esse confitenda, quorum pœnitens post diligentem examinationem, conscientiam habet, quod hic aiunt non contingere, nam dubitatio illa, inquit, non est simpliciter conscientia peccati, alioqui & quando quis judicat probabiliter utrumque teneretur confiteri, cum aliquam conscientiam habeat illius peccati, quod tamen omnes negant.

Dices primò, possessionem hic stare à præcepto confessionis, non à penitente, qui nullam habet. Contra, inquit, pœnitens est in possessione suæ libertatis, ergo sicut in foro contentioso secundum leges ob hoc axioma ad nihil obligatur unquam is qui accusatur, donec probetur crimen, ita neque hic.

Dices secundò: Confessio est medium ad salutem necessarium, ergo adhiberi debet etiam in dubio, & in hoc est diversitas inter ea, quæ sunt necessaria necessitate medi & præcepti. Distingunt antecedens: Confessio re suscepta negant, re vel voto concedunt, debet ergo inquit, is habere votum subjiciendi clavibus hoc peccatum, nempe propositum illud confitendi, ubi de eo constiterit, & quoad hoc, inquit, idem est de probabiliter solum judicante in utramque partem, sive de facto, sive de jure, quem tamen non obligat alia sententia ad confessionem in re instituendam.

Per hoc etiam solvi aiunt quod objici posset, teneri scilicet hominem illum ad dolendum de peccato illo dubio, ergo & ad illud confitendum. Negatur inquit consequentiâ; dolor enim in hoc Sacramento latius patere debet secundum omnes quam confessio, cum sit simpliciter ad salutem necessaria peccati retractatio, non confessio, ut præter alios casus constat de probabiliter judicante in utramque partem, à quo dolorem illius peccati exigunt adversarii, non tamen confessionem. Nec demum, inquit, (quod præcipuè urget contrarii) in negotio salutis tutiora ita sunt quaerenda, ut adhibenda sit securitas omnimoda, seu metaphysica, sed moralis, ut fateri etiam debent ipsi de probabiliter judicante in utramque partem. Hæc in utramque partem disputandi gratiâ proposui, priorem tamen sententiam veram existimo, & omnino tenendam.

Hic verò advertunt omnes, hoc modo dubitantem tum in hac, tum in omni aliâ re, debere veritatem aut per se, vel si hoc modo nequeat, virum doctum consulendo inquirere, & practicè dubium antequam operetur deponere, alioqui non bonâ fide procedet, sed peccabit.

Tandem circa ultimum quod hic inquirebamus, nempe an dubitans utrùm sit rem aliquam confessus, ubi constat rem illam factam esse, & esse peccatum, sit necessariò confitendum. Dicendum

V. *Arguunt scilicet: eorum enim, inquit, tantum peccatorum faciendâ est confessio, quorum quia habet conscientiam.*

VI. *Dices, possessio stat à præcepto.*

VII. *Objic. Confessio est medium necessarium ad salutem, ergo etiam in dubio adhiberi debet.*

VIII. *Dices, debet peccato illo dubio dolere, ergo & illud confiteri.*

IX. *Hoc modo dubitans inquirere debet veritatem.*

X. *Verum dicitur alicui constare de peccato commissio, de-*

bitans an sit illud confessus, debens confiteri.

Dicendum cum Vasquez primâ secundâ, disp. sexagesimâ sextâ, Coninck dub. octavo citato, num. sexagesimo octavo, Sanchez, & communi sententiâ, tunc obligari ad confitendum: si enim peccavit jam perdidit possessionem libertatis ad non confitendum, & oritur ei obligatio certa hoc onus subeundi, & sic possessio stat in hoc casu pro præcepto, cui certo debito per incertam omnino solutionem non satisfacit, ut bene Coninck citatus.

XI.
Si tamen ei constet se ab illo tempore confessionem bonâ

Hoc tamen intelligendum est, ubi constat alicui de peccato, dubitat autem utrùm ab illo tempore sit confessus, si enim constat de confessione bonâ fide, & per debitam adhibitam diligentiam factâ, & solum dubitat utrùm hoc pecca-

tum casu in illâ confessione omiserit per oblivionem, vel inadvertentiam, non tenetur confiteri; in dubio enim præsumendum est confessionem eo modo factam esse, quo oportuit. Unde Tannerus & alii affirmant eum, qui semel iudicio prudentis Confessarii integrè censetur confessus, non teneri ullum amplius ex prioribus peccatis confiteri, imo si scrupulosus sit, non expedire, nisi certus sit se illud, ne quidem generaliter & confusè inter alia ejusdem rationis peccata fuisse confessum, licet illius antea in particulari non cogitaret, cum persuadere sibi possit, se debitam diligentiam adhibuisse, & consequenter eo quo oportebat modo omnia esse confessum, donec constet contrarium.

fide instituit se, non tenetur illud confiteri.

DISPUTATIO NONAGESIMA TERTIA.

De necessitate Confessionis ex præcepto Ecclesiastico.

Disputatione præcedente, Sectione primâ, & alibi ostendimus præceptum Confessionis esse de jure divino, nunc inquirimus quo modo & quas personas obliget Ecclesia ad Confessionem.

SECTIO PRIMA.

De iis quæ spectant ad Confessionem Annuam.

I.
Afferit Durandus Ecclesiam, nec præcipere de facto confessionem, nec posse præcipere.

DURANDUS in quarto, dist. 17. quæst. octavâ dicit Ecclesiam, nec de facto præcipere, nec posse præceptum confessionis imponere; nec enim, inquit, potest Ecclesia præceptum imponere cujus transgressionem punire nequeat, quale est præceptum Confessionis; si enim quis negaret se peccasse mortaliter, & propterea non confiteri, non posset, inquit, convinci, & consequenter nec puniri ab Ecclesiâ.

II.
In Conciliis expressè ponitur præceptum confessionis annuæ.

Sed ex Concilio Lateranensi sub Innocentio III. refertur capite *Omnis utriusque sexus*, præceptum confessionis singulis annis faciendâ, quod etiam ponit Concilium Tridentinum sess. decimâ quartâ, capite octavo: ex quibus clarè constat Ecclesiam, non consulere solum hoc, sed præcipere. Nec quidquam contra hoc facit ratio posita; quicquid enim sit de actibus internis, actus tamen externos præcipere potest Ecclesia, cum spectent ad visibilem illius gubernationem. Nec refert quod transgressio hujus præcepti probari

non possit; id enim in multis aliis contingit, quæ tamen ab Ecclesiâ prohibentur, ut de sumptione Eucharistiæ, quam si quis ore tantum fumeret & non deglutiret, nunquam convinci posset, & tamen peccaret contra præceptum Ecclesiæ.

Quæres, quo tempore obliget hoc præceptum confessionis annuæ? Volunt aliqui teneri omnes intuitu hujus præcepti Ecclesiæ ad confitendum determinatè tempore Paschatis. Communis tamen sententia docet, per confessionem quovis anni tempore factam satisfieri huic præcepto, licet indirectè & ratione communionis obligentur fideles ad confitendum mortalia in Paschate, si quæ habeant, per quod solvitur argumentum ductum ex consuetudine fidelium, qui hoc præstant ob reverentiam in Sacramentum Eucharistiæ; quo etiam sensu capiendus est Sixtus IV. dum ait, ex præcepto Ecclesiæ teneri fideles confiteri in Paschate; solum enim vult ratione communionis in Paschate præscriptâ, fideles præceptum confessionis tempore Paschatis implere, non quòd alio tempore facta confessio non sufficiat præcisè ad satisfaciendum præcepto confessionis.

III.

Quo tempore obliget præceptum confessionis annuæ.

IV.

Ex Concilio Trid. ostenditur sufficere confessionem ullo anni tempore factam.

Undè Concilium Tridentinum sess. decimâ quartâ, capite quinto faciens mentionem hujus consuetudinis fidelium confitendi in Quadragesimâ, seu circa Pascha, ait sanctam Synodum amplecti hanc consuetudinem tanquam piâ & merito